

अनुसूचित जाती कल्याण समिती व  
विमुक्त जाती भटक्या जमाती कल्याण  
समितीने बिंदूनामावली व आरक्षणाची  
पदे भरण्याबाबत केलेल्या सुचनांच्या  
अनुषंगाने करावयाच्या कार्यवाहीबाबत.

## महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: बीसीसी-२००९/प्र.क्र.२९१/०९/१६-ब

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : ५ नोव्हेंबर, २००९

CR2009110501

- संदर्भ : १) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०६४/१११/जे, दि. ९ एप्रिल, १९६५.  
२) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०७२/इसीआर-जे, दि. २७ जून, १९७४.  
३) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०८५/२९८८/१६-ब, दि. १३ ऑगस्ट, १९८६.  
४) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०९१/२५५१(क)/१६-ब, दि. २७ मार्च, १९९१.  
५) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०९४/सीआर ५७/९४/१६-ब, दि. ५ डिसेंबर, १९९४.  
६) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०९७/सीआर २/१६-ब, दि. २९ मार्च, १९९७.  
७) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०९७/प्र.क्र.६३/९७/१६-ब, दि. १८ ऑक्टोबर, १९९७.  
८) महाराष्ट्र आरक्षण कायदा क्रमांक ८/२००४.  
९) शासन निर्णय, क्रमांक: बीसीसी २००१/१८८७/प्र.क्र.६४/०१/१६-ब, दिनांक २५ मे, २००४,  
१०) शासन निर्णय, क्रमांक: बीसीसी २००१/१८८७/प्र.क्र.६४/०१/१६-ब, दि. २६ ऑक्टोबर, २००४.  
११) शासन निर्णय, क्रमांक: बीसीसी २००८/प्र.क्र.४०७/०८/१६-ब, दि. २७ ऑक्टोबर, २००८.  
१२) शासनपत्र क्रमांक: बीसीसी २००९/प्र.क्र.३३५/०९/१६-ब, दि. ६ एप्रिल २००९  
१३) शासनपत्र क्रमांक: बीसीसी २००९/प्र.क्र.२९१/०९/१६-ब, दि. ११ मे २००९

### प्रस्तावना :

मागासवर्गीयांच्या शासकीय सेवेतील आरक्षणांच्या आदेशांचे योग्य प्रकारे अंमलबजावणी करण्यासाठी मंत्रालयीन स्तरावर सामान्य प्रशासन विभागाच्या अंतर्गत मागासवर्ग कक्षाची स्थापना जून १९७४ मध्ये तर क्षेत्रीय स्तरावर विभागीय आयुक्तांच्या अधिपत्याखाली मागासवर्ग कक्षाची स्थापना दि. १३ ऑगस्ट, १९८६ च्या शासन निर्णयान्वये करण्यात आली आहे, व या दोन्ही कक्षांची कार्यकक्षा सुद्धा निश्चित करून देण्यात आली आहे. त्यानुसार क्षेत्रीय स्तरावर सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांनी त्यांच्या अधिनस्त सर्व कार्यालयातील वर्ग ३ व ४ च्या कर्मचा-यांच्या बिंदूनामावल्या तपासून प्रमाणित करावयाच्या आहेत. राज्यातील सर्व वर्ग १ व वर्ग २ अधिकाऱ्यांच्या

बिंदूनामावल्या मंत्रालयातील मागासवर्ग कक्षाने तपासून प्रमाणित करावयाच्या आहेत. शासनाचे याबाबत स्थायी शासकीय आदेश असतानाही बहुतांशी शाळा/महाविद्यालये, विद्यापीठे, शासकीय कार्यालये यांच्या बिंदू नामावल्या योग्य रित्या प्रमाणित केल्या जात नाहीत असे निदर्शनास आले आहे. शालेय शिक्षण विभागातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या बिंदूनामावल्या सध्या शिक्षणाधिकारी / उपसंचालक (शिक्षण) यांचेकडून तपासून देण्यात येत आहेत. या बिंदूनामावल्या सहायक आयुक्त (मावक) यांनी प्रमाणित करावयाच्या आहेत. तथापि अशा प्रकारची कार्यवाही होताना दिसून येत नाही. यामुळे बिंदूनामावल्या प्रमाणित करावयाच्या कार्यवाहीत मोठ्या प्रमाणात त्रुटी आढळून आल्या आहेत. या अनुषंगाने शासनाने संदर्भाधीन क्र.१२ येथील पत्रान्वये, त्यांच्या अधिनस्त कार्यालयातील बिंदूनामावल्यांना सहायक आयुक्त (मावक)/ मंत्रालयीन मागासवर्ग कक्ष यांची अंतिम मान्यता असल्याखेरीज नियुक्ती/ पदोन्नतीची कार्यवाही करण्यात येऊ नये. जर काही अपवादात्मक परिस्थितीमध्ये अशी मान्यता घेणे शक्य झाले नसल्यास अशा बिंदूनामावल्यांना ६ महिन्यांच्या आत सहाय्यक आयुक्त (मावक)/ मंत्रालयीन मागासवर्ग कक्ष यांची अंतिम मान्यता आवश्यक राहिल अशा सूचना निर्गमित केल्या आहेत. अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विजा/भज व इमाव कल्याण समितीने शासनाच्या बिंदूनामावल्या तपासण्याच्या सद्याच्या कार्यपद्धतीमध्ये असलेल्या त्रुटी निदर्शनास आणून दिल्या आहेत. या सर्व बाबी विचारात घेवून संदर्भाकीत क्र. १२ येथील पत्रान्वये दिलेल्या सूचना आता रद्द करून आता खालीलप्रमाणे सुधारित आदेश देण्यात येत आहेत :

### परिपत्रक

१) सरळसेवा प्रवेशासाठी शासन निर्णय क्र.बीसीसी १०९७/प्र.क्र.२/१६-ब, दि.२९ मार्च १९९७ अन्वये तसेच पदोन्नतीसाठी शासन निर्णय क्र.बीसीसी १०९७/प्र.क्र.६३/९७/१६-ब, दि.१८ ऑक्टोबर १९९७ अन्वये स्वतंत्र १०० बिंदूनामावली निश्चित केली आहे. बिंदूनामावली नोंदवह्या अद्ययावत ठेवण्याची जबाबदारी नियुक्ती प्राधिका-यांची आहे व बिंदूनामावल्या कशा प्रकारे ठेवाव्यात याविषयी स्पष्ट सूचना शासनाच्या दि. २३.११.१९७० च्या शासन परिपत्रकान्वये दिल्या आहेत. असे असतानाही शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, अद्याप बऱ्याच कार्यालयांनी बिंदूनामावल्याच ठेवलेल्या नाहीत. बिंदूनामावल्या न ठेवता नियुक्त्या व पदोन्नत्या देण्याची कार्यवाही करणे हे शासनाच्या आरक्षण विषयक धोरणाशी विसंगत आहे. तरी सर्व प्रशासकीय विभागांनी, तसेच त्यांच्या

अधिनस्त ज्या कार्यालयांनी अद्याप बिंदूनामावल्या ठेवलेल्या नाहीत त्यांनी त्या त्वरीत तयार करून या परिपत्रकाच्या सोबतच्या प्रपत्र "अ" मध्ये नमूद केलेल्या प्राधिकाऱ्यांकडून त्या प्रमाणित करून घेणे आवश्यक आहे.

२. विद्यपिठांतर्गत कार्यरत असलेल्या मागासवर्ग कक्षास, त्याचबरोबर शालेय शिक्षण विभागाच्या नियंत्रणाखाली कार्यरत असलेल्या अधिकाऱ्यांनी त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या महाविद्यालयाच्या/शिक्षकशिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या बिंदूनामावल्या प्रमाणित करण्याचे कोणतेही आदेश या विभागाने दिलेले नसतानाही या कार्यालयांकडून /अधिकाऱ्यांकडून परस्पर मागासवर्ग कक्षाची मान्यता न घेता बिंदू नामावल्या प्रमाणित केल्या जात आहे. बिंदू नामावल्या, या परिपत्रकाच्या प्रपत्र "अ" मध्ये नमूद केलेल्या प्राधिकाऱ्यांशिवाय इतर अधिकाऱ्यांनी प्रमाणित केल्या असल्यास व त्यानुसार नियुक्त्या/पदोन्नती देण्याची कार्यवाही केली असल्यास सदरहू कार्यवाही ही नियमबाह्य ठरते व अशा नियमबाह्य कार्यवाहीस संबंधित नियुक्ती प्राधिकारी व्यक्तिशः जबाबदार राहतील.

३. सरळसेवा व पदोन्नतीमध्ये छोट्या संवर्गाच्या बाबतीत मागास प्रवर्गाची आरक्षणाची पदे कशी भरावीत या विषयीच्या स्पष्ट सूचना ह्या विभागाने शासन निर्णय दि.५-१२-१९९४ व शासन परिपत्रक क्र. दि. २७.१०.२००८ अन्वये दिलेल्या आहेत. असे असतानाही मागासप्रवर्गाची पदे भरताना या सूचनांकडे दुर्लक्ष होत आहे असे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे. यास्तव वर उल्लेखित शासन निर्णय आणि शासन परिपत्रकातील सूचना नुसार आरक्षणाची पदे भरण्याची कार्यवाही काटेकोरपणे करण्याबाबत पुन्हा सूचना देण्यात येत आहेत.

४. सरळसेवेची पदे भरत असताना मागासप्रवर्गाची पदे उमेदवारांअभावी रिक्त रहात असल्यास अशी पदे अदलाबदलीने भरण्याची कार्यपद्धती शासन निर्णय दि. ५ डिसेंबर, १९९४ अन्वये निश्चित करण्यात आली आहे. असे असतानाही ब-याच विभागाकडून / कार्यालयाकडून मागासप्रवर्गाच्या बिंदूवर परस्पर खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांना शासनाची मान्यता न घेता नियुक्त्या दिल्या जात आहेत. विशेषकरून विना अनुदानित / अनुदानित संस्थांचे बाबत ही बाब प्रामुख्याने निदर्शनास आली आहे. यास्तव सर्व प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व कार्यालय प्रमुख / नियुक्ती प्राधिकारी यांच्या निदर्शनास वर उल्लेखित दि.५ डिसेंबर, १९९४ च्या शासन निर्णयातील तरतुदी, तसेच आरक्षण कायद्यातील सर्व प्रमुख तरतुदी निदर्शनास आणाव्यात. मागासवर्गीयांच्या राखीव

328  
बिंदूवर खुल्या प्रवर्गातून नियुक्त्या दिल्या असल्यास अशी सर्व प्रकरणे सामान्य प्रशासन विभागा (मागासवर्ग कक्ष) च्या निदर्शनास आणावीत आणि अशा सर्व नियुक्त्या रद्द करून, रिक्त होणा-या जागा मागासप्रवर्गातून भरण्याबाबत कार्यवाही करण्यात यावी.

५. आरक्षण कायदा २००४ नुसार आरक्षण कायद्यातील तरतुदींचा भंग करून केलेल्या नियुक्त्या अथवा पदोन्नत्या या नियमबाह्य ठरतात. यास्तव सर्व नियुक्ती प्राधिकारी यांनी याविषयी सर्वंकष आढावा घेऊन मागास प्रवर्गाच्या जागांवर बिगर मागासप्रवर्गाच्या कर्मचारी/अधिकारी यांची नियुक्ती करण्यात आलेली नाही याची खात्री करून घ्यावी. जर अशा प्रकारे गैरमार्गाने नियुक्त्या केलेल्या असल्यास त्वरीत अशा नियुक्त्या रद्द करून रिक्त होणारी पदे संबंधित मागास प्रवर्गातून त्वरीत भरावीत. अन्यथा अशा अनियमिततेस नियुक्ती प्राधिकारी हे व्यक्तिशः जबाबदार राहतील.

६. शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, काही शैक्षणिक संस्था मधील आदिवासी प्रवर्गाच्या जागा बऱ्याच वर्षांपासून रिक्त आहेत. मुलाखतीसाठी आदिवासी प्रवर्गातील उमेदवार उपस्थित राहतात. परंतु त्यांना नियुक्ती न देता जागा रिक्त ठेवण्यात येतात. ही बाब गंभीर असून जोपर्यंत अनुशेष आहे तोपर्यंत विशेष भरती मोहिम राबवून मागास प्रवर्गाच्या अनुशेषाची पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु ठेवावी अशा स्पष्ट सूचना शासनाने वेळोवेळी दिलेल्या आहेत. मागास प्रवर्गाचे उमेदवार उपलब्ध असूनही त्यांना नियुक्त्या न देता अनुशेष पुढे ओढणे यासारख्या बाबी जर काही शासकीय विभागांनी / कार्यालयांनी केल्या असल्यास संबंधित नियुक्ती प्राधिकारी यांनी याविषयी संबंधित सहाय्यक आयुक्त (मागासवर्ग कक्ष) यांचेमार्फत याबाबतचा सविस्तर अहवाल संबंधित प्रशासकीय विभाग व सामान्य प्रशासन विभाग मागासवर्ग कक्षास सादर करणे आवश्यक आहे.

७. मागास प्रवर्गाच्या उमेदवारांना नियुक्ती अथवा पदोन्नती देत असताना जात वैधता प्रमाणपत्र असल्याखेरीज यापुढे नियुक्ती अथवा पदोन्नती देण्यात येऊ नये.

८. सरळसेवा / पदोन्नतीद्वारे पद भरती / पदोन्नती करीत असताना निवडसमिती / विभागीय पदोन्नती समितीमध्ये मागासप्रवर्गाच्या प्रतिनिधीचा समावेश करणे आवश्यक आहे.

९. विधान मंडळाच्या, अनुसूचित जाती कल्याण समिती/अनुसूचितजमाती कल्याण समिती /विमुक्त जाती भटक्या जमाती कल्याण समिती /इतर मागास वर्ग कल्याण समिती यांनी बिंदुनामावली तयार करण्याचे काम विहीत कालावधीत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे अशी शिफारस शासनास केली आहे. या अनुषंगाने सर्व नियुक्ती प्राधिकारी यांनी त्यांच्या

अधिपत्याखालील सर्व कार्यालये शैक्षणिक संस्था यांची तपासणी करून ज्या कार्यालयांनी अद्याप बिंदूनामावली ठेवली नसेल किंवा बिंदूनामावली ठेवली आहे परंतु प्रमाणित केलेली नाही अशा सर्व कार्यालयांनी तीन महिन्यांच्या आत कार्यवाही पूर्ण करावी. जोपर्यंत बिंदूनामावली सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांच्याकडून प्रमाणित करून घेतली जाणार नाही तोपर्यंत अशा संस्थांचे पुढील अनुदान रोखण्यात यावे. व अशा संस्थांच्या बाबतचा स्वयंस्पष्ट अहवाल अनुदान वितरीत करण्यास सहमती देणाऱ्या अधिकाऱ्यांनी प्रत्येक वर्षी ३१ मे पर्यंत सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांना सादर करणे बंधनकारक राहिल. सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील प्राप्त होणारे सर्व अहवाल एकत्रित करून त्यांच्या स्वयंस्पष्ट अभिप्रायासह प्रधान सचिव (मावक) यांना ३१ जुलै पर्यंत सादर करणे आवश्यक राहिल.

१०. अ) प्रत्येक कार्यालयाने बिंदू नामावली बरोबर ठेवली आहे कि नाही तसेच बिंदूनामावलीच्या क्रमानुसार आरक्षणाची पदे भरली आहेत किंवा कसे याची पडताळणी करण्यासाठी प्रत्येक ३ महिन्यास प्रपत्र "ड" मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे सर्व कार्यालयांनी २ प्रतीमध्ये सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांचेकडे माहिती सादर करावी. सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांनी १ प्रत आपलेकडे ठेवून दुसरी प्रत आपल्या अभिप्रायासह प्रधान सचिव (साविस) यांचेकडे सादर करावी.

ब) बिंदू नामावल्या प्रमाणित करणाऱ्या अधिकाऱ्यांना एखाद्या प्रकरणी मागास प्रवर्गाच्या उमेदवारांना डावलून अशी पदे खुल्या प्रवर्गातून भरली आहेत ही बाब निदर्शनास आल्यास याबाबतचा स्वयंस्पष्ट अहवाल संबंधित प्रशासकीय विभाग व मंत्रालय मागासवर्ग कक्षास सादर करणे आवश्यक आहे. संबंधित संस्थांना शासनाचे अनुदान वितरीत करणाऱ्या अधिकाऱ्यांनी यापुढे स्वतः जातीने लक्ष घालून या संस्थांनी सहाय्यक आयुक्त, मागासवर्गीय कक्ष/मंत्रालयीन मागासवर्ग कक्ष यांनी प्रमाणित केलेल्या बिंदू नामावलीनुसार मागास प्रवर्गाची सर्व पदे भरली आहेत याची खात्री करून मगच अनुदान वितरीत करणे आवश्यक आहे. अन्यथा बिंदू नामावली प्रमाणित करणारे अधिकारी त्याचबरोबर अनुदान वितरीत करणारे अधिकारी व नियुक्ती प्राधिकारी हे या अनियमिततेस जबाबदार राहतील.

क) प्रधान सचिव (साविस) यांच्या अध्यक्षतेखाली प्रत्येक ३ महिन्यांनी म्हणजेच एप्रिल, जुलै, ऑक्टोबर व जानेवारी च्या तिसऱ्या सोमवारी मागास प्रवर्गाच्या सरळसेवा व

342  
पदोन्नतीमधील अनुशेषाबाबत आढावा बैठक घेण्यात येईल. नियुक्ती प्राधिका-यांनी मागासप्रवर्गाच्या अनुशेषाबाबत दिलेली व शासनाकडे सामाजिक संघटना / लोकप्रतिनिधी यांनी दिलेली माहिती याची पडताळणी केली असता पडताळणीअंती नियुक्ती प्राधिकारी / सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांनी दिलेली माहितीमध्ये विसंगती आढळून आल्यास अथवा चुकीची माहिती दिल्याचे निदर्शनास आल्यास अशा अधिका-यांवर कारवाई करण्यात येईल.

११. राज्यामध्ये आरक्षण कायदा २००४ लागू करण्यात आला आहे. ह्या कायद्यातील कलम ११ मधील तरतुदीनुसार या अधिनियमातील तरतुदीचे उल्लंघन करून केलेल्या कोणत्याही नियुक्त्या निरर्थक ठरतात. तसेच कलम ८ मधील तरतुदीनुसार आरक्षण कायद्यातील तरतुदींचा हेतूपुरस्सर रितीने भंग होईल अशी कृती करणा-या अधिका-याला ९० दिवसांच्या कारावसाची किंवा रु.५०००/- एवढ्या दंडाची अथवा दोन्ही, अशा शिक्षेची तरतूद करण्यात आली आहे. यास्तव सर्व प्रशासकीय विभागांना सूचना करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सर्व कार्यालये, स्थानिक मंडळे, सांविधानिक मंडळे, महामंडळे इ. ना उपरोक्त नमूद केलेल्या शासन निर्णय व परिपत्रकातील सूचना त्याचबरोबर आरक्षण कायद्यातील महत्वाच्या तरतुदी निदर्शनास आणून घ्याव्यात. सर्व नियुक्ती प्राधिका-यांनी त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयांच्या बिंदूनामावल्या अद्ययावत ठेवून त्यास सहाय्यक आयुक्त (मावक) / मंत्रालयीन मागासवर्ग कक्ष यांचेकडून प्रमाणित करून घ्यावे. सहाय्यक आयुक्त (मावक) व मंत्रालयीन मागासवर्ग कक्ष यांना कार्यालयीन भेटीच्या वेळी आवश्यक ती माहिती सत्वर उपलब्ध करून द्यावी. जाणीवपूर्वक मागासवर्गीयांबाबत उपस्थित झालेल्या मुद्द्यांना माहिती देण्यास विलंब लावणा-या अधिकारी / कर्मचा-यांवरती शिस्तभंगांची कार्यवाही करण्यात येईल.

सदरहू परिपत्रक शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००९११०५१७१२२४००१ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

सही/-

(एन.आरुमुगम)  
प्रधान सचिव, साविस

प्रति,  
राज्यपाल यांचे सचिव,

मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,  
 उपमुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,  
 सर्व मंत्री/ राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,  
 मुख्य सचिव  
 अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग,  
 सर्व विभागीय आयुक्त,  
 सर्व जिल्हाधिकारी,  
 सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,  
 प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूल शाखा, मुंबई,  
 प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,  
 प्रबंधक, लोकायुक्त आणि उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,  
 सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,  
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई  
 राज्यातील सर्व महामंडळे आणि उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,  
 सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त,  
 सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/ नगरपालिका,  
 संचालक, समाजकल्याण, पुणे,  
 आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,  
 संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,  
 संचालक, सेवायोजन, मुंबई,  
 महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर,  
 महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर,  
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,  
 निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,  
 सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखालील विभाग व कार्यालय प्रमुख,  
 सर्व मंत्रालयीन विभाग,  
 निवड नस्ती, कार्यासन १६-ब

345

**प्रपत्र अ**  
**बिंदूनामावली तयार करणे प्राथमिक तपासणी / अंतिम तपासणी करणारे**  
**प्राधिकारी**

| अ. क्र. | संबंधित कार्यालय                                                                    | बिंदूनामावली कोणी ठेवावी             | प्राथमिक तपासणी कोणी करावी                                                 | बिंदूनामावलीस मान्यता देणारे प्राधिकारी   |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| १       | विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रातील महाविद्यालये (वर्ग ४ ते वर्ग १ संवर्ग)              | संबंधित संस्था / नियुक्ती प्राधिकारी | विद्यापीठ मागासवर्ग कक्ष                                                   | सहाय्यक आयुक्त (मावक)                     |
| २       | विद्यापीठ खुद्द वर्ग ३ व वर्ग ४                                                     | नियुक्ती प्राधिकारी                  | विद्यापीठ मागासवर्ग कक्ष                                                   | सहाय्यक आयुक्त (मावक)                     |
| ३       | विद्यापीठ खुद्द वर्ग २ व वर्ग १                                                     | नियुक्ती प्राधिकारी                  | सहाय्यक आयुक्त (मावक)                                                      | प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मावक) |
| ४       | प्राथमिक व माध्यमिक शाळा                                                            | नियुक्ती प्राधिकारी                  | शिक्षण अधिकारी                                                             | सहाय्यक आयुक्त (मावक)                     |
| ५       | माध्यमिक शाळांना संलग्न असलेली ज्युनिअर महाविद्यालये                                | नियुक्ती प्राधिकारी                  | उपसंचालक, उच्च शिक्षण                                                      | सहाय्यक आयुक्त (मावक)                     |
| ६       | शासकीय / निमशासकीय कार्यालये वर्ग २ व वर्ग १                                        | नियुक्ती प्राधिकारी                  | संबंधित मंत्रालयीन विभाग                                                   | प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मावक) |
| ७       | मंत्रालय वर्ग १, २, ३ कर्मचा-यांची बिंदूनामावली ठेवणे मंत्रालय वर्ग ४               | नियुक्ती प्राधिकारी                  | उप सचिव, (आस्थापना)/ साप्रवि-१४<br>उप सचिव, प्रशासन                        | प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मावक) |
| ८       | राज्यस्तरीय शैक्षणिक संस्था / राज्यस्तरीय कार्यालयातील आस्थापना                     | नियुक्ती प्राधिकारी                  | मुख्य कार्यालय ज्या महसूली विभागांमध्ये असेल त्यांचे सहाय्यक आयुक्त (मावक) | प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मावक) |
| ९       | इतर सर्व राज्यस्तरीय शैक्षणिक संस्था, सहकारी संस्था, सहकारी बँका / मुक्त विद्यापीठे | नियुक्ती प्राधिकारी                  | मुख्य कार्यालय ज्या महसूली विभागांमध्ये असेल त्यांचे सहाय्यक आयुक्त (मावक) | प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मावक) |

342

## प्रपत्र - ब

शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग दिनांक १८.१०.१०९७ नुसार  
पदोन्नतीच्या छोट्या संवर्गासाठी आरक्षित पदांचा तपशील

| मंजूर पदे | आरक्षित पदे | प्रवर्गनिहाय आरक्षण                                                       |
|-----------|-------------|---------------------------------------------------------------------------|
| १         | निरंक       | शासन निर्णय दि.२९-९-१९९८ नुसार एकाकी पदास आरक्षण लागू नाही.               |
| २         | १           | प्रथम अजा-१ तदनंतर अ.जमाती, वि.जा.भ.ज., वि.मा.प्र. आळीपाळीने              |
| ३         | १           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| ४         | १           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| ५         | २           | अ.जा.-१, अ.ज.-१ तदनंतर वि.जा.भ.ज., वि.मा.प्र. आळीपाळीने                   |
| ६         | २           | प्रथम अ.जा.१, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज., वि.मा.प्र. आळीपाळीने                    |
| ७         | २           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| ८         | ३           | अ.जा.-१, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज.-१, वि.मा.प्र. आळीपाळीने                       |
| ९         | ३           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| १०        | ३           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| ११        | ४           | अ.जा.-२, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज.-१, व नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने                |
| १२        | ४           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| १३        | ४           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| १४        | ५           | अ.जा.२, अ.ज.१, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने           |
| १५        | ५           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| १६        | ५           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| १७        | ६           | अ.जा.३, अ.ज.१, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने           |
| १८        | ६           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| १९        | ६           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| २०        | ७           | अ.जा.३, अ.ज.२, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने           |
| २१        | ७           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| २२        | ७           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| २३        | ८           | अ.जा.३, अ.ज.२, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(ब) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळी  |
| २४        | ८           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| २५        | ८           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| २६        | ९           | अ.जा.३, अ.ज.२, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(ब) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र.१         |
| २७        | ९           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| २८        | ९           | वरीलप्रमाणे                                                               |
| २९        | १०          | अ.जा.३, अ.ज.२, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(ब) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र.१ आळीपाळी |
| ३०        | १०          | वरीलप्रमाणे                                                               |
| ३१        | १०          | वरीलप्रमाणे                                                               |
| ३२        | ११          | अ.जा.४, अ.ज.२, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(ब) १, भ.ज.(क) १, भ.ज.(ड) १               |

300

प्रपत्र - "क"

**शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग दि.२९ मार्च, १९९७ नुसार  
सरळसेवेकरीता छोट्या संवर्गासाठी आरक्षित पदांचा तपशील**

| पदसंख्या | खुले पद | आरक्षणाची पदे |                                                                         |
|----------|---------|---------------|-------------------------------------------------------------------------|
| २        | १       | १             | प्रथम अ.जा. नंतर अ.ज. वि.जा.भ.ज.-<br>इ.मा.व.-वि.मा.प्र. आळीपाळीने       |
| ३        | २       | १             | प्रथम अ.जा.१ नंतर अ.ज. वि.जा.भ.ज.-<br>इ.मा.व.-वि.मा.प्र. आळीपाळीने      |
| ४        | २       | २             | प्रथम अ.जा.१ व अ.ज.१ नंतर<br>वि.जा.भ.ज.-इ.मा.व.-वि.मा.प्र.<br>आळीपाळीने |
| ५        | ३       | २             | प्रथम अ.जा.१ व अ.ज.१ नंतर<br>वि.जा.भ.ज.-इ.मा.व.-वि.मा.प्र.<br>आळीपाळीने |
| ६        | ३       | ३             | प्रथम अ.जा.१, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज.१<br>नंतर इ.मा.व. -वि.मा.प्र. आळीपाळीने |
| ७        | ४       | ३             | प्रथम अ.जा.१, अ.ज.१,<br>वि.जा.भ.ज./इ.मा.व./वि.मा.प्र.<br>आळीपाळीने      |
| ८        | ४       | ४             | अ.जा.१, अ.ज.१, वि.जा.भ.ज.-१,इ.मा.व.-<br>१ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने     |
| ९        | ५       | ४             | अ.जा.-१, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज.-१,<br>इ.मा.व.-१ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने   |
| १०       | ५       | ५             | अ.जा.-१, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज.-१,<br>इ.मा.व.-२ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने   |

प्रपत्र ड

मागास प्रवर्गाच्या आरक्षित बिंदूवर इतर प्रवर्गातून केलेल्या नियुक्त्या

कार्यालयाचे नांव :

संवर्गाचे नांव :

कार्यालयाचा संपूर्ण पत्ता :

वेतनश्रेणी :

दूरध्वनी क्रमांक :

अहवालाचा महिना

व दिनांक :

| जाती<br>प्रवर्गाचे<br>नाव | मंजूर<br>पदसंख्या | प्रत्यक्षात<br>मागास<br>प्रवर्गाची<br>भरलेली<br>पदसंख्या | ज्या प्रवर्गासाठी<br>बिंदू आरक्षित<br>होता परंतू<br>प्रत्यक्षात दुस-या<br>प्रवर्गातून पद<br>भरले अशा<br>प्रकरणांची<br>संख्या | स्तंभ क्र. ४<br>बाबतची<br>थोडक्यात<br>कारण-<br>मीमांसा | ज्या प्रवर्गासाठी बिंदू<br>आरक्षित होता त्या<br>प्रवर्गाव्यतिरिक्त दुस-<br>या प्रवर्गातून बिंदू<br>भरण्यास सहमती<br>देणा-या प्राधिका-<br>याचे नाव व हुद्दा |
|---------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| १                         | २                 | ३                                                        | ४                                                                                                                            | ५                                                      | ६                                                                                                                                                          |
|                           |                   |                                                          |                                                                                                                              |                                                        |                                                                                                                                                            |
|                           |                   |                                                          |                                                                                                                              |                                                        |                                                                                                                                                            |
|                           |                   |                                                          |                                                                                                                              |                                                        |                                                                                                                                                            |
|                           |                   |                                                          |                                                                                                                              |                                                        |                                                                                                                                                            |
|                           |                   |                                                          |                                                                                                                              |                                                        |                                                                                                                                                            |

सहाय्यक आयुक्त (मावक)

कार्यालय प्रमुखाची सही व हुद्दा